

FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO:

1. **SPRAWDZIANY** gramatyczne, językowe, literackie, pisemne dłuższe formy wypowiedzi. Sprawdzenia obejmują większą partię materiału, są zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

W przypadku nieobecności na sprawdzianie, uczeń umawia się indywidualnie z nauczycielem w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Brak zaliczenia sprawdzianu skutkuje oceną niedostateczną. Uczeń może jeden raz poprawić każdy sprawdzian w celu podwyższenia oceny.

2. **KARTKÓWKI**

Kartkówki są niezapowiedziane i obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji. W przypadku nieobecności ucznia, nauczyciel decyduje o konieczności „zaliczenia”.

O możliwości poprawy kartkówki decyduje nauczyciel. Dyktanda są pisane raz w tygodniu, w ustalonym dniu.

Wszelkie próby nieuczciwej pracy na kartkówkach i sprawdzianach (odpisywania, rozmawiania, przeszkadzania innym) skutkują obniżeniem oceny końcowej z pracy o pół stopnia (każde upomnienie).

3. **DŁUŻSZE FORMY WYPOWIEDZI:** pisane na lekcji lub w domu..

Na napisanie wypracowania w domu uczeń ma tydzień, należy je oddać w wyznaczonym terminie. Każdy dzień spóźnienia obniża ocenę o pół stopnia.

4. **Inne** praca na lekcji, praca w grupach, ćwiczenia, drobne zadania domowe, aktywność, podlegają ocenie na stopnie, „+” lub „-”, za pięć kolejnych znaków wystawiana jest ocena do dziennika.

Brak zadania jest odnotowany w uwagach ucznia.

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 5

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia warunki uzyskania oceny bardzo dobrej a ponadto:

- twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- proponuje rozwiązania oryginalne i wykraczające poza materiał programowy,
- jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne,
- nie powieli cudzych poglądów,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych, międzyszkolnych,
- podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny,
- posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia językowego oraz nauki o języku, przewidywane w programie nauczania w kl.V

OCENA BARDZO DOBRA

Kształcenie literackie i językowe

- Wypowiedzi ustne i pisemne ucznia są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym
- Doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi, poznanymi w klasie V (opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, sprawozdanie, opis krajobrazu, opowiadanie odtwórcze, dedykacja).
- Samodzielnie sporządza notatki na temat przeczytanych tekstów.

- Bezbłędnie układa plan odtwórczy dłuższego tekstu i plan kompozycyjny własnej wypowiedzi.
- Bardzo dobra znajomość przeczytanego tekstu pozwala na swobodne analizowanie go.
- Dokonuje oceny postępowania i poglądów bohaterów.
- Redaguje opowiadanie twórcze z elementami opisu, z dialogiem.
- Doskonale posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V.
- Sprawnie posługuje się poznanymi słownikami.
- Analizuje utwór liryczny, wskazując epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, ożywienia, pytania retoryczne
- Rozpoznaje i nazywa rodzaje oraz układ rymów.

Fleksja i składnia

- Określa znaczenie trybów czasownika, biegle odmienia czasownik w trybie rozkazującym i przypuszczającym.
- Łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia i określa przypadek, liczbę i rodzaj.
- Określa rolę przymków w zdaniu.
- Podaje poprawne formy liczebników.
- Klasyfikuje rodzaje wypowiedzeń, podaje ich przykłady.
- Nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia.
- Układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wzoru (trudniejsze przykłady).

Fonetyka

- Dzieli wyrazy na głoski, litery, sylaby.
- Określa niektóre cechy głosek.

Ortografia i interpunkcja

Poprawnie zapisuje wyrazy z cząstką -by

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i językowe

- Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.
- Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne.
- Samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela.
- Potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V.
- W wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury.
- Nazywa cechy gatunkowe mitu, legendy.
- Poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy fragmentów lektury.
- Poprawnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV.

Fleksja i składnia

- Określa formę gramatyczną czasowników.
- Stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej.
- Poprawnie odmienia czasownik typu: umiem, rozumiem, idę.
- Omawia budowę form trybu rozkazującego i przypuszczającego.
- Uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany.
- W zdaniu wskazuje przymyki i wyrażenia przymikowe, określa ich rolę.
- Tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę.
- Określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem.
- Określa przypadek liczebnika i rzeczownika.
- Zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie.
- Stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku.
- Przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie.
- Przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach).
- Przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie.

- Układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie.

Fonetyka

- Określa cechy głoski.

Ortografia i interpunkcja

- Stara się poprawnie zapisywać wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach i samogłoskach.
- Poprawnie zapisuje cząstki trybu przypuszczającego.
- Poprawnie zapisuje przymiotniki złożone.
- Poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem.

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i językowe

- W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnej budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii.
- W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V.
- Opanował technikę poprawnego czytania i doskonali ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania.
- Poprawia błędy wskazane przez nauczyciela przy pomocy słownika ortograficznego.
- Wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia).
- Odróżnia zdarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych w legendach i mitach.
- W utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast.
- W miarę samodzielnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV.

Fleksja i składnia

- Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej (i odwrotnie).
- Odmienia czasownik we wszystkich trybach (prostsze przykłady).
- Określa formę fleksyjną rzeczowników.
- Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki.
- Rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu i określenia rzeczownika.
- Rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia.
- Łączy przymiotnik z rzeczownikiem i odmienia przez przypadki.
- Rozpoznaje w zdaniu liczebnik.
- Rozróżnia zdanie i równoważnik zdania.
- Podaje przykłady typów zdań.
- Łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie.
- Wpisuje zdanie w podany wykres (prostsze przykłady).
- Z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone.

Fonetyka

- Odróżnia samogłoski od spółgłosek.
- Rozróżnia rodzaje głosek.
- Dzieli wyraz na sylaby.

Ortografia i interpunkcja

- Poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem (bez wyjątków).
- Poprawnie zapisuje liczebniki.
- Poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w zdaniach pojedynczych i złożonych.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, którego zasób wiedzy i umiejętności pozwala na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

- Technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
- Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez ucznia analizowanego zagadnienia.
- Błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia

- Rozróżnia części mowy.
- Wskazuje podmiot, orzeczenia i określenia.
- Odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie.
- Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, tryby, rodzaje.
- Odmienia przymiotnik przez przypadki.
- Potrafi wskazać zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone.

Fonetyka

- Dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby.

Ortografia i interpunkcja

- Zna podstawowe zasady ortograficzne.
- Wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem.

USTALANIE PRZEWIDYWANEJ ROCZNEJ I ŚRÓDROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Przy wystawianiu oceny śródrocznej (rocznej) nauczyciel uwzględni postępy ucznia.
2. Oceny śródroczna i roczna z języka polskiego nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną z zachowania i odwrotnie.
3. Ocena śródroczna jest ustalona ze wszystkich ocen cząstkowych z pierwszego półrocza, natomiast ocena roczna ustalana jest ze wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez ucznia w ciągu całego roku szkolnego i nie jest średnią arytmetyczną ocen bieżących.
4. Zasady klasyfikowania uczestników konkursów humanistycznych:
 - laureat i finalista Małopolskiego Konkursu Humanistycznego dla Szkół Podstawowych; – otrzymuje ocenę celującą na koniec roku,
 - uczestnik etapu rejonowego Małopolskiego Konkursu Humanistycznego otrzymuje cząstkową ocenę celującą.
 - Uczestnik konkursów szkolnych i międzyszkolnych otrzymuje cząstkową ocenę bardzo dobrą z przedmiotu.

WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować na piśmie do Dyrektora Szkoły o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny z języka polskiego w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

2. Wniosek wraz z uzasadnieniem powinien być złożony do sekretariatu. Wnioski bez uzasadnienia nie będą rozpatrywane.
3. Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie jeśli uczeń spełnia następujące warunki:
 - brał udział w przynajmniej 75% zajęć edukacyjnych z języka polskiego,
 - przystąpił do wszystkich zapowiedzianych sprawdzianów,
 - ze wszystkich sprawdzianów i kartkówek w danym półroczu uzyskał oceny pozytywne.

Jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek będzie rozpatrzony negatywnie.

4. We wniosku należy podać ocenę o jaką ubiega się uczeń.
5. Nauczyciel uczący wyznacza zakres materiału i sposób jego zaliczenia. Musi to się odbyć przed posiedzeniem klasyfikacyjnej Rady Pedagogicznej.
6. Stopień trudności zadań odpowiada wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń.
7. Warunkiem poprawy oceny ucznia jest zaliczenie przez niego wyznaczonej partii materiału na minimum 90% punktów możliwych do uzyskania.